

Stenextraktion, perkutan

Inför behandling

Du kan själv påverka ditt operationsresultat.

Sunda levnadsvanor minskar risken för komplikationer.

- Rökstopp 6 - 8 veckor före och efter operation ger bättre sårhäkning, minskad risk för sårinfektioner och problem med hjärta, lungor och kärl.
- Alkoholstopp 4 veckor före operationen minskar risken för infektioner, akuta hjärtproblem och blödningar.
- Näringsrik kost och goda matvanor ger bättre sårhäkning och mindre risk för infektion.
- Fysisk aktivitet och god kondition underlättar återhämtningen efter operation.

Observera att även kortare rök- och alkoholstopp än avgiven tid i texten ovan, påverkar komplikationer i positiv riktning.

Hur går operationen till?

Ingreppet innebär att njurstenar avlägsnas med titthålsteknik.

Operationen inleds med att du får en kateter inlagd i din urinledare, i vilken det ges kontrast för att underlätta punktion av njuren och hindra stenflisor från att åka ner. Därefter punkteras njuren via ryggen och en kanal med diameter på 8 - 9 mm skapas. Genom kanalen förs ett instrument in och stenen avlägsnas, sönderdelas och ofta läggs en JJ-stent eller en slang in i njuren som får ligga kvar till dagen därpå.

Operationen sker i narkos och tar cirka två till tre timmar. Man har röntgen till hjälp under operationen. I vissa fall har man kvarvarande stenar/stenflisor efter ingreppet. I regel läggs ofta en tunn slang mellan njuren och urinblåsan (dubbel-J stent) för att förhindra att stenflisorna fastnar i urinledaren. En röntgenundersökning efter några veckor avgör om en JJ-stenten kan tas bort eller om det finns kvarvarande stenar som får åtgärdas, antingen via urinblåsan (uretäroskopi), med en ny

perkutan stenextraktion eller stötvågsbehandling (så kallad ESWL-behandling).

Förberedelser inför operation

I regel blir man kallad till urologimottagningen en till tre veckor före operationen. Innan besöket vill vi att du tar ordinerade prover på provtagningscentralen. Inskrivningssamtalet innefattar EKG, samtal med urologläkare och sjuksköterska. Du kommer även att få träffa en narkosläkare om detta är nödvändigt. Kvällen före operation duschar du med vanlig tvål och schampo, samma procedur gör du även operationsdagens morgon. Du får äta fram till klockan 24:00 kvällen innan operation och dricka klara drycker fram till två timmar innan angiven tid på din kallelse för operation.

Vad händer efter operationen?

Efter operationen ligger du för observation några timmar på uppvakningsavdelningen, därefter kommer du till vårdavdelningen. För att avlasta din opererade njure har du en urinkateter via urinröret, vilket brukar avlägsnas dagen efter operation. För att undvika komplikationen som blodpropp och lunginflammation är det viktigt att komma upp och röra sig så fort som möjligt. Vi förväntar oss därför att du kommer upp ur sängen dagen efter operation. Du får vanligtvis äta och dricka som vanligt när du kommer tillbaka till avdelningen. Vårdtiden är vanligen ett dygn.

Vad händer när jag kommit hem?

Under de första dygnen efter operation kan det ibland förekomma ett litet läckage av vätska från punktionskanalen i ryggen efter att katetern avlägsnats. Ett vanligt absorptionsförbands brukar räcka för att samla upp vätska. Du kan duscha men inte bada under de tre första veckorna efter operationen. Undvik tunga lyft och hårt kroppsarbete de första två veckorna. Sjukskrivning blir mellan 1 - 2 veckor beroende på ditt arbete. Ofta gör man en datorröntgen en tid efter operationen. Planeringen meddelas dig före hemgång.

Kontaktuppgifter

Vid frågor eller problem efter operationen inom ett dygn efter du kommit hem hör du av dig till:

Kirurgiavdelning

Tfn 033 – 616 1052

Om det uppstår frågor eller problem senare än ett dygn efter din hemkomst kontaktar du:

Urologimottagning Borås

Tfn 033 – 616 10 55, val 2

Mån, ons och fre kl. 07:30 -10:00

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Kirurg- och öronklinik

Innehållsansvar: Mohammad Banjah, (mohba4), Överläkare

Granskad av: Mohammad Banjah, (mohba4), Överläkare

Godkänd av: Eija Hägg, (eijha2), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9004-593667208-193

Version: 7.0

Giltig från: 2025-10-01

Giltig till: 2027-10-01